

ВЪПРОСНИК

по

дисциплината „Регионално планиране“

за студентите от специалност „Прогнозиране и планиране“, ОКС „Бакалавър“

/редовна форма на обучение/

№	ТЕМА
Раздел I.	СТРАТЕГИЧЕСКО РЕГИОНАЛНО ПЛАНИРАНЕ И РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА
1.	РЕГИОНАЛНИТЕ СИСТЕМИ КАТО ОБЕКТ НА ПЛАНИРАНЕ 1.1. Същност на регионалните системи. Регионалните системи през призмата на плоскостите на управление на икономическата система. Функционални подсистеми, елементарни организационни единици на управлението. 1.2. Асиметрия в регионалното развитие – обуславящи фактори. Централни и периферни райони през призмата на Новата икономикогеографска теория, логика на възникване и намаляване (преодоляване) на териториалните различия. 1.3. Класификация на териториалните единици NUTS. Обхват на териториалните единици в България. Райони за целенасочено въздействие. Критерии за определяне на районите за целенасочено въздействие.
2.	СТРАТЕГИЧЕСКО РЕГИОНАЛНО ПЛАНИРАНЕ И ПРОСТРАНСТВЕНО ПЛАНИРАНЕ 2.1. Същност на стратегическото планиране. Предимства на стратегическо планиране спрямо традиционно планиране. Стратегическо планиране на регионалното развитие. 2.2. Пространствено планиране. Еволюция на концепциите за пространствено планиране в контекста на регионалното планиране.
3.	РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА 3.1. Регионална политика на ЕС – същност, цели и принципи. 3.2. Регионална политика на България - цели и отговорности. Система за управление на регионалното развитие в България. Структурни елементи – състав и функции.
4.	ИНСТРУМЕНТИ НА РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА 4.1. Фондове на Европейския съюз за развитие на територията. 4.2. Оперативни програми за развитие на територията в България. Други фондове и програми за регионално развитие.
5.	ПРОГНОЗИРАНЕТО И ПЛАНИРАНЕТО НА РЕГИОНАЛНОТО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ КАТО ПРОФЕСИЯ 5.1. Същност и роля на професията по планиране на регионалното и местно социално-икономическо развитие. Нарастващата нужда от специалисти по планиране на регионалното развитие. Работни позиции и клиенти.

	5.2. Изисквания към специалистите и екипите, занимаващи се с планиране регионалното и местно развитие. Необходими знания и умения.
Раздел II.	МЕТОДОЛОГИЯ И ТЕХНОЛОГИЯ НА РАЗРАБОТВАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПЛАНОВИ ДОКУМЕНТИ
6.	СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАНОВ ПРОЦЕС 6.1. Стратегически планов процес. Фази. Промяна от цикличен към динамичен планов процес. 6.2. Методология и методика на разработване на стратегическите планови документи. Принципи, методи и подходи за разработване на регионални прогнози, планове и стратегии. Отворения метод на координация в регионалното планиране. Изследване на екзогенната за териториалната единица среда. Изследване на ендогенната среда. Изследване на възможностите за бъдещо развитие.
7.	ПРОЦЕДУРИ ПО РАЗРАБОТВАНЕ, ПРИЕМАНЕ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПЛАНОВИ ДОКУМЕНТИ 6.3. Разработване, одобрение, съгласуване, приемане и предварителна оценка на регионалните планове и стратегии. 6.4. Наблюдение, оценка и актуализация на регионалните планови документи. Система от индикатори за наблюдение и оценка. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.
8.	ДОКУМЕНТИ ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ В БЪЛГАРИЯ <i>DOCUMENTS ON STRATEGIC PLANNING OF REGIONAL DEVELOPMENT IN BULGARIA</i> 8.1. Система от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие. Национална стратегия за регионално развитие. Регионални планове за развитие. Областни стратегии за развитие. Общински планове за развитие. Структура и съдържание на регионалните планове и стратегии. Изисквания към разработването на плановите документи. Методически указания за разработване на плановите документи за развитие на територията. 8.2. Документи за пространствено развитие на национално и регионално ниво. Национална концепция за пространствено развитие и регионални схеми за пространствено развитие на район и област - същност, структура, и съдържание. 8.3. Взаимовръзки между документите за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие. Взаимовръзка на националната концепция за пространствено развитие и регионалните схеми за пространствено развитие с документите за стратегическо планиране на регионалното развитие.
9.	ИНТЕГРИРАНИ ПЛАНОВЕ ЗА ГРАДСКО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ INTEGRATED PLANS FOR URBAN REGENERATION AND DEVELOPMENT 9.1. Интегрирано планиране на градското развитие – приоритетни сфери и териториален обхват. 9.2. Структура и съдържание на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие. 9.3. Отговорности, етапи на разработване, наблюдение и оценка на реализацията на плана.
Раздел III.	СЪЩНОСТ И РОЛЯ НА СТРУКТУРНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ В ПЛАНОВИТЕ ДОКУМЕНТИ
10.	ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИАЛНАТА ЕДИНИЦА, ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ИЗМЕРВАНЕ НА РЕГИОНАЛНАТА АКТИВНОСТ 10.1. Характеристика на изходното състояние на териториалните единици преди реализацията на плана. Обхват на анализа на икономическото, социално и екологично състояние на териториалната единица. Изводи за разработване на стратегическата част на регионалните планове и стратегии. SWOT анализ – технология и основни стъпки.

	<p>10.2. Регионална информационна система, структурни блокове, показатели за измерване на регионалното развитие.</p> <p>10.3. Равнище и динамика на регионалната активност. Измерване и сравнение на социално-икономическите, технологичните и екологични структури. Концентрация и специализация на регионално и отраслово равнище.</p>
11.	<p>ФОРМИРАНЕ НА ЖЕЛАНОТО БЪДЕЩЕ НА ТЕРИТОРИАЛНАТА ЕДИНИЦА</p> <p>11.1. Цели и структура на целите в стратегическия план. Визия, главна цел и подцели - същност, специфични особености и роля в плана. Подходи при разработване и реализиране на целите.</p> <p>11.2. Приоритети – същност, особености, роля, начин на извеждане.</p>
12.	<p>ПРЕХОД ОТ НАСТОЯЩЕ КЪМ ЖЕЛАНО БЪДЕЩО СЪСТОЯНИЕ НА ТЕРИТОРИАЛНАТА ЕДИНИЦА</p> <p>12.1. Необходими ресурси за реализиране на целите. Видове. Източници на осигуряване. Стратегии за осигуряване на необходимите ресурси.</p> <p>12.2. Същност на мерките и действията за реализиране на целите. Необходими мерки и действия за постигане на целите. Извеждане на мерките и действията.</p> <p>12.3. Система за мониторинг и контрол на изпълнението на плана.</p> <p>12.4. Актуализация на стратегическите документи за развитие на територията. Необходимост от актуализация на стратегическите документи. Фактори. Актуализиране на целите и ресурсите. Ред за актуализация.</p>

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

А. Основна

1. Манов В., Тонква С., и др., (2004), Стратегия за развитието и структурното преустройство на българската икономика до 2025 г. – Регионален аспект – в контекста на интегрирането на България в европейското икономическо пространство, УИ-Стопанство, С.
2. Манов В., (2002), Специалистът по прогнозиране и планиране – професия на бъдещето, УИ – Стопанство, С.
3. Методически указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020) и Общински планове за развитие (2014-2020), (2010), МРРБ, С.
4. Методически насоки за разработване на Национална концепция за пространствено развитие на Република България за периода до 2025 г., (2010), МРРБ, С.
5. Методически насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, (2010), МРРБ, С.
6. ЗАКОН ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ, Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г.
7. ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ, Обн. ДВ. бр.80 от 12 Септември 2008г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 8 Ноември 2013г., изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.50 от 1 Юли 2016г.

8. Bendavid-Val A., Local Economic Development Planning: From Goals to Projects, American Planning Association, Planning Advisory Service, Report Number 353
9. Blakely J. Edward, Bradshaw K. Ted, (2013), Planning Local Economic Development: Theory and Practice, SAGE Publications
10. McCann, Philip, (2015), The Regional and Urban Policy of the European Union, New Horizons in Regional Science, Edward Elgar, MA, USA
11. Nancey G. Leigh, Edward J. Blakely, (2013), Planning Local Economic Development: Theory and Practice, Fifth Edition, SAGE Publication Inc. London

Интернет сайтове:

12. www.nsi.bg
13. https://europa.eu/european-union/topics/regional-policy_bg

Б. Допълнителна

1. Тонкова С., 2006, Локализационният избор, Издателство “Абагар“
2. РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1059/2003 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 май 2003 година за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS).
3. Bryson J. and Alston F., (2005), Creating and Implementing your Strategic Plan, Second Edition, San Francisco: Jossey-Bass
4. Kaufman Roger, Oakley-Browne Hugh, Watkins Ryan, Leigh Doug, 2003, Strategic Planning For Success - Aligning People, Performance, and Payoffs, Jossey-Bass/Pfeiffer
5. Krumov. K., (2015) Nature and Importance of the Priorities in the Development Plans, Trakia Journal of Science, Volume 13, Supplement 1
6. Stimson Robert J., Stough Roger R., Roberts Brian H., 2006, Regional Economic Development Analysis and Planning Strategy, Second Edition, Springer-Verlag Berlin

Съставил: _____
(гл.ас. д-р Калин Крумов)